

СИЛАБУС КУРСУ
«Дитяча психотерапія»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для студентів спеціальності «Психологія» («Практична психологія»)
факультету педагогіки та психології

Назва курсу	Дитяча психотерапія
Адреса викладання курсу	м. Київ, вул. Тургенівська 8 / 14, 10 поверх, аудиторія 10-10 Вівторок 12.30
Контактна інформація щодо викладача	Петрова Алла Сергіївна rothaarigfuchs@gmail.com
Консультації з курсу відбуваються	Щочетверга з 9.30 до 11.00 та перед іспитом у червні
Сторінка курсу	
Передумови зарахування на курс	Дисципліна викладається на четвертому курсі бакалаврату після обов'язкового вивчення навчальних предметів: «Вікова психологія», «Психологічне консультування», «Основи психокорекції», «Основи психотерапії». Опанування практичними та теоретичними навичками в межах вивчення даних дисциплін є необхідною умовою зарахування на зазначений курс.
Мета та завдання курсу	Метою курсу є підготовка спеціаліста, який володіє комплексом знань загальних основ та наукових понять дитячої психотерапії і на цій основі здатного грамотно ставити та вирішувати практичні завдання у професійній діяльності. Завданнями курсу є: <ul style="list-style-type: none"> - розвиток аналітичного осмислення та розуміння причинно-наслідкових зв'язків формування розладів у дітей; - усвідомлення методів психодіагностичного дослідження психіки дитини; - формування готовності до застосування на практиці знань, отриманих у процесі вивчення курсу; - формування емпатійного ставлення у процесі надання психологічної допомоги до дітей та їх батьків, які звернулися по психологічну допомогу.
Міждисциплінарні зв'язки	Зміст курсу тісно пов'язаний із такими дисциплінами: «Вікова психологія», «Основи психокорекції», «Психологічне консультування», «Основи психотерапії».
Інформація про курс (про що йде мова)	Курс «Дитяча психотерапія» дає можливість визначити суть проблеми виникнення та розвитку психічних та психосоматичних розладів у дітей та опанувати навички надання психологічної допомоги залежно від проблематики звернення.
Чому це актуально, цікаво чи важливо?	Вивчення курсу «Дитяча психотерапія» допомагає розібратися в найпоширенішій тематиці звернення до практичного психолога батьків щодо дитячих труднощів, опанувати навички індивідуального та групового супроводу, навчитися використовувати засоби найефективніших психотерапевтичних підходів (ігрової психотерапії, аналітичної психотерапії, кататимно-імагінативної психотерапії тощо).
Місце	Навчальна дисципліна «Дитяча психотерапія» є варіативною, вона є дисципліною

навчальної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця	вибіркового блоку «Дитяча психологія».
На які питання відповідь курс і його головний аргумент?	<p>Курс спрямований на підготовку фахівця, який володіє знаннями теоретичних основ ключових напрямків дитячої психотерапії та здатного використовувати їх у практичній діяльності.</p> <p>Головний аргумент: курс допомагає у особистісному становленні психолога-практика та безпосередньому тренуванню надання психотерапевтичного супроводу.</p>
Очікувані результати навчання	<p>Компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (ФК3). • Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел (ФК4). • Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову) (ФК8). • Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту (ФК9). • Здатність дотримуватися норм професійної етики (ФК11). • Здатність бачити та формулювати певні проблеми; ставити попередні діагнози, уточнювати їх. Здатність передбачати результат взаємодії з клієнтом та характер зворотної реакції на свої вимоги (ФК13). <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • стан дитячої психотерапії на сучасному етапі її розвитку; • основні теорії особистості в контексті дитячої психотерапії; • закономірності перебігу окремих психічних явищ та їх взаємозв'язок показання та протипоказання для кожного з видів дитячої психотерапії; • свідомі та несвідомі форми прояву внутрішньо-психологічних конфліктів у дітей та їх особливості; • основні форми допомоги дитині та оточенню в контексті дитячої психотерапії. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • володіти вербальними та невербальними комунікативними психотерапевтичними техніками; • формулювати обґрунтовані психотерапевтичні гіпотези залежно від запиту клієнта; • правильно оцінювати проблематику дитини; • проводити психологічне інтерв'ю та психотерапевтичну бесіду; • планувати та організовувати психотерапевтичне середовище; • добирати психотерапевтичні методи, адекватні запиту.
Методи навчання	Пояснювально-ілюстративні, інтерактивні: мікрореконструкція, інверсії, емпатії, інциденту, конкретної професійної ситуації Рольовий тренінг. Розв'язування психологічних завдань.
Назви лекційних тем	1. Особливості структурування психотерапевтичного процесу в дитячій психотерапії.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Основні форми роботи психотерапевта з дітьми. 3. Основні теоретичні підходи в психотерапії дітей. 4. Основні практичні методи роботи психотерапевта з дітьми. 5. Ігрова терапія в роботі з дитячою проблематикою. 6. Піскова терапія та казкотерапія в роботі дитячого психотерапевта. 7. Символдрама та сугестивні методи в психотерапії дітей. 8. Особливості роботи психотерапевта з дитячими страхами, тривожністю та шкільною фобією. 9. Психотерапевтична робота з дитячою агресією. 10. Психотерапевтична робота з дітьми, що зазнали травматизації.
<p>Перелік основних практичних завдань</p>	<p>Змістовий модуль І. Дитяча психотерапія як професійна діяльність</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз пісочних композицій: символізм просторового розташування, об'єктів та ландшафту. 2. Опанування здійснення аналізу основних мотивів символдрами в роботі з дітьми та підлітками. <p>Змістовий модуль ІІ. Особливості психотерапевтичного супроводу дитини</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологічний супровід дитини в техніці серійного малювання (звіт за 5 сесій). 2. Створення стратегії психотерапевтичної роботи з дітьми та підлітками за запитом (ІНДЗ).
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бремс К. Полное руководство по детской психотерапии. – М.: Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2002. 2. Бурлачук Л.Ф. Основы психотерапии / Л.Ф. Бурлачук, Н.А. Грабская, А.С. Кочарян. – Киев: Ника-Центр; Москва: Алетея, 1999. – 320с. 3. Боев И.В. Символдрама: коррекция личностных и поведенческих нарушений/ И.В. Боев, Я.Л. Обухов. – Ставрополь: Сервисшкола, 2009. – 167 с. 4. Бьюдженталь Дж. Искусство психотерапевта. – М.: Издательство «Корвет», 2015. – 320с. 5. Венгер А.Л. Психологические рисуночные тесты: Иллюстрированное руководство. – М.: Владос-пресс, 2003. – 160 с. 6. Захаров А.И. Происхождение детских неврозов и психотерапия. - М.: Апрель-Пресс, Эксмо-Пресс, 2000. - 448 с. 7. Захаров А. И. Дневные и ночные страхи у детей/ А. И. Захаров. — СПб.: Речь; М.: Сфера, 2010. – 312 с. 8. Игумнов С. А. Психотерапия и психокоррекция детей и подростков. – М.: Изд-во Института психотерапии, 2000. — 112 с. 9. Карвасарский Б. Д. Психотерапия: учеб. для вузов / Изд. 2-е, перераб. — СПб.: Питер, 2002. – 672 с. 10. Кэдьусон Х. Практикум по игровой психотерапии / Х. Кэдьусон, Ч. Шефер. — СПб.: Питер, 2001. — 416 с. 11. Милютина Е. Игровые технологии: учебн. пособие // Екатерина Милютина, Анжелика Лучинкина. – К.: Ника-Центр, 2015. – 252 с. 12. Обухов Я.Л. Символдрама. Кататимно-имагинативная психотерапия детей и подростков/ Я.Л. Обухов. – М.: Эйдос, 1997. – 112 с. 13. Оклендер В. Окна в мир ребенка. Руководство по детской психотерапии / В. Оклендер; пер. с англ. под ред. Ф.Б.Березина, Е.Ф.Спиркиной, Е.Д.Соколовой. – М.: Независимая фирма "Класс", 2005. – 336 с.

14. Психотерапия детей и подростков [Текст] : пер. с нем. / ред. Х. Ремшмидт. - Москва : Мир, 2000. - 656 с.

Допоміжна

1. Винникотт Д. Игра и реальность. – М.: Институт общегуманитарных исследований, 2002. - 288 с.
2. Грабенко Т.М. Чудеса на песке. Песочная игротерапия / Т.М. Грабенко, Т.Д. Зинкевич-Евстегнева. – СПб.: Институт социальной педагогики и психологии, 1998. – 50 с.
3. Истратова О.Н. Практикум по детской психокоррекции: игры, упражнения, техники / О.Н. Истратова. – Ростов н/Д: Феникс, 2007.
4. Копытин А.И. Теория и практика арт-терапии. – СПб.: Речь, 2002.
5. Лендрет Г.Л. Игровая терапия: искусство отношений / пер. с англ.; предисловие А.Я. Варга. – М.: Институт практической психологии, 1998. - 368 с.
6. Осорина М. В. Секретный мир детей в пространстве мира взрослых. — СПб.: Питер, 2011. — 368 с.

Політика курсу

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (2/3 від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).

Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Політика оцінювання

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою протягом семестру

Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
Робота на практичному (семінарському) занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії) та самостійна робота в робочому зошиті	3	17	51
Творча робота (ІНДЗ)	29	1	29
Модульна контрольна робота	10	2	20

Максимальна кількість балів 100

Екзамен 100 б. Підсумкова оцінка: середнє арифметичне оцінки семестр і за екзамен.

Політика виставлення балів. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час семінарських (практичних) занять.

